

зинството и малцинствата - и особено с ромското. Последниците от това са не само личностни, но и национални. Няма как да живеем по-добре заедно, ако не се познаваме и уважаваме като равностойни и равноценни личности. Само на такава основа може да започне изграждането на мостове между различните етнически общности. Фактът, че държавна институция и неправителствена организация /в случая Министерство на образованието, науката и технологиите и фондация „Междуетническа инициатива за човешки права“/ намериха пресечните точки на общия си интерес, е обнадеждаващ. Подобен диалог улеснява приобщаването на ромските деца към една дружелюбна и толерантна към тях среда. Повишава самооценката и самочувствието им, което е не само образователен, но и социален проблем със значими последици.

Как стартира тази уникална инициатива?

Ромски и неромски учители и специалисти /филолози, историци, културолози, фолклористи, художници и музиканти/ преди година и половина станаха екип, който превърна интелектуалното предизвикателство на мултикултурализма в модел на общуване. За пръв път в основни учебни дисциплини като литература, история и музика се представят подробно етнокултурните особености на една от малцинствените етнически общности в страната. И за пръв път в учебната програма на средното училище се осъществява реален интеркултурен диалог.

По време на двудневния семинар в Банка започна формирането на неформална общност от съмишленици на мултикултурализма. Учителите ще използват последните дни до края на учебната година за въвеждане на помагалата и, вече по-подготвени, ще продължат през следващата. Те изявиха желание да се срещат по-често и да обменят опит. Това съвпада и с намеренията на инициаторите да проследят как проектът оживява в училищното битие.

Многобройни са заявките на директори и учители от средния и горния курс да се включат в предстоящите трейнингкурсове, на които ще бъдат представени учебните помагала за съответната училищна степен. Подобен мотивиран интерес засилва надеждата, че идеята за равнопоставеност и равноценност на всички етнически общности постепенно от единичен проект на гражданска организация ще се превърне в ценност и мотив за гражданска позиция.

Емилия Матеина

КАК СТАНАХ ИНДИАНСКИ ВОЖДА

Самотна майка съм на два близка. Деца-кукли, но бащата го вее вятър на бяла кобила. Т.е. уплаши се и избяга. Дори името го беше страх да си даде. Здраве да е, и с това се оправих, дори си взех апартамент. За моите двадесет и пет години извоюван собствен дом значи, че добре се справям сама с житейските си неугади. И така, нанасям се аз в блока и мълвата тръгва... Коя съм, защо съм с две деца, къде е бащата... Започнаха се едни „гости“ за запознаване по съседски с мен. Едни любопитни комшии, едни кафета и облаци цигарен дим. Казвам си аз кротко, че съм самотна майка и толкоз. Ама си хванах белята. Почнаха се едни мераци на мъжете-съседи. Чудно ми беше. Спалнята си е моя, желанието - само тяхно. С него и си останаха. Пълни очи, празни ръце. Тръгнаха на атака жените-съседки. Чувам, че този мъж съм решила да отнема, а онзи от деветия етаж съм имала. Сега си тихо и мирно вкъщи и се чудя колко съм отпадна да имам толкова мъже накуп. Ако пресметна апартаментите, ще надмина и Месалина. Но реших да запазя спокойствие, за да видя натамък. Станах още по-любезна - всеки поздравявам най-мило. Децата на блока все при мен тръчат. Хем си играят с моите безбащини деца, хем съвети ми искат. На кого майка му се скарала. На кого бащата хукнал по чужда жена. Апартаментът ми стана весела детска градина. А аз - детска учителка. Започнах да давам на децата от блока това, което им липсваше от техните бащи и майки. Едно просто внимание към детските им проблеми. Нова беля. Децата ми станаха копелета в хорските блокови очи. Започна се една семейна война по етажите. Майките ме плюят, че ще разваля децата им, мъжете ме хвалят, че мога сама да се оправям и с моите, и с чуждите деца. Кой ли им е дал на тези съпрузи правото да порицават съпругите си за моя сметка. Че като започна една омраза от тези семейни войни да струи към мен. Майка - курва, деца - копелета! Забрани се на децата да играят с моите. Двамата ми близка учудено въртят очи към мен, а аз усмихнато започвам да си играя с тях. Май доста дълго гледах етажните театри и поставените от съседите пиеси. Реших да се развихря и да направя за скъпия ми блок моя кабелна телевизия и да им пусна един страхотен запомнящ се видеофилм, собствено производство. Купих си един мощен касетофон, касетки с музика за душата - и сръбско, и гръцко, и

циганско, че и оперно пеене. Докарах си от магазина, където работех, блажна боя в най-ярки цветове: оранжево-сигнална, червена, стопаджийска, тревистозелена, лудожълта и всякакви от този сорт. Ходих до един изоставен строеж и си взех десетина „камъчета“. Закаках. Чистя, пера, правя аеробика на музика, стигаща чак до небето. Е, разбира се, правя компромис по съседски, оставям ги да поспят в установеното от държавата време от 14 до 16 часа и от 22 до 7 сутринта. Не нарушавам закона, нали? Който обаче се обади с „курва“ или „копеле“ в часовете, разрешени за музика, след известно време гледам прозорецът ми счупен. Друг намерил вратата си боядисана в свежозелено. Нещо в последно време блокът ни заприлича на цветна дъга - стълби, оцветени в цветовете на дъгата, фасата и прозорци - на красиви капки, та чак външните минувачи вдигат нагоре глави с възхищение. Но важното е, че децата на блока се смеят пред входната врата и чакат нова изненада. Минавам покрай тях с близнаците и си удряме по един мигач. Вече са се хванали за коремите от удоволствие и като ги гледам и аз се смея. Сега не съм „курва“, а „луда“ с девет етажа по три апартамента жълти книжки. Да, ама е спокойно около мен и децата ми сега. Само като ни видят тримата на асансьора, всичко бяга да се прибира и да си заключва вратите, като че ли сме баскервилски кучета. Интересно, какво ли си мислят - дали сега не е дошъл нечий ред? Да, ама дойде един момент, в който ми доскуча. Съседите замълчаха, започнаха да ми липсват техните чаровни очета. А на мен ми стана безинтересно. Смених си апартамента и шарения блок, но си взех арсенала от оръжия. Сега сега и чакам интересни ситуации в новия. Вече и тук първо се запознах с децата му. Обещах им индианска игра. А аз обичам да изпълнявам обещанията, особено на деца. С най-сърдечен поздрав към жените-читателки - самотни, семейни, несемейни - от Великия вожд, Мълотреча, сиреч

Веселка

П.П. Няма да забравя да ви уведомя за последвалите бойни действия и крайния победител. Йо-хо-хо! Да живеят индианците и книгата на Гинес! Самотни майки, чакам да науча и за вашите победи!

Веселка

**Абсолютно гостоверно!
Лично преживяно! Записано
от Димитринка Павлова**